

Till ledamöterna i
Bromma stadsdelsnämnd

Inför mötet om Brommas grönområden, 30 maj 2017

Västerleds Trädgårdsstadsförening vill uttrycka sin uppskattning till initiativet att inbjuda medborgarna till ett dialogmöte om Bromma grönområden. Vi har informerat om mötet på föreningens hemsida och uppmuntrat våra medlemmar att delta.

Med anledning av mötet vill vi även påminna om några ståndpunkter avseende den hundraåriga kulturmiljön i trädgårdsstaden:

1. Trädgårdsstaden i Bromma är internationellt topprankad

I England, trädgårdsstädernas hemland, finns det en organisation som informerar och samlar kunskap om trädgårdsstäder i Storbritannien och övriga Europa: TCPA, *Town and Country Planning Association* (www.tcpa.org.uk).

TCPA har sitt ursprung i *The Garden City Assiciation* från 1899. För att inspirera nya generationer av stadsplanerare informerar TCPA om hur äldre trädgårdsstäder underhålls och bevaras runt om i Europa. Hur de skyddas mot okänslig förändring och aggressiv förtätning och hur nya trädgårdsstäder skapas.

Hösten 2011 gjorde TCPA ett studiebesök i Äppelviken. Inte mindre än sjutton (!) personer – stadsplanerare, lokalpolitiker, borgmästare och arkitekter – deltog i studieresan.

Besökarna från England var märkbart imponerade av vad de fick se och uppleva i Bromma. Av delarna och av helheten. Hur väl de ursprungliga kvalitétéerna i trädgårdsstaden är bevarade i en modern och levande stadsdel.

TCPA rankar trädgårdsstaden i Bromma som unik i ett internationellt perspektiv och ger trädgårdsstaden det högsta värdet på en femgradig skala.

TCPA:s slutsats visar att trädgårdsstaden i Bromma inte är ett särintresse för de boende. Den är ett riksintresse!

2. Var försiktig med ordet »grönyta«

Ordet »grönyta« hörs hela tiden i debatten. Särskilt ofta när man diskuterar förtätning. Ordet har en positiv klang, men var vaksam! Man kan nämligen inte ersätta skogsmark – eller naturmark eller parkmark, för den delen – med »grönytor«.

Trädgårdsstaden består av sparad skog, natur och park. Den är full med arter som signalerar god livsmiljö för människor, växter och djur. Bävern (som var utrotad i Sverige för hundra år sedan) har återvänt till Alviks stränder. Döda träd drar till sig insekter, som skapar ett variationsrikt fågelliv. Visste du att en hackspett äter tusen myggor per dag?

Tallticken signalerar urskog. Det finns gott om tallar och ekar i Bromma som är 200 år gamla. Gammal tall är så gott som utrotad söder om Dalälven. På landsbygden avverkas den redan vid sextio års ålder. Men runt Stockholm, utanför stenstaden, finns

Västerleds Trädgårdsstadsförening – *en lokalförening inom Villaägarnas riksförbund*

det fortfarande ett grönt bälte med riktigt gamla ekar och tallar. Vi som bor här tänker inte på det, vi är så vana vid att se gammal tall. Men ur ett nationellt perspektiv är tallarna i Bromma mycket ovanliga.

Naturen gör oss värdefulla tjänster Allt det här är exempel på *ekosystemtjänster*, exempel på värden som naturen ger tillbaka till oss människor och som bidrar till vårt välbefinnande. Tyvärr beaktar vi inte dessa värden när vi sätter marknadspriser på bostäder – förrän den dag då ekosystemtjänsterna störs eller uteblir. Men genom att värdera naturens ekosystemtjänster synliggör vi hur människans välbefinnande är beroende på en fungerande natur.

Även i naturmark och parkmark levererar naturen betydande ekosystemtjänster till medborgarna. Konsultföretaget Calluna gjorde en förtjänstfull naturvärdesinventering av skogen vid Stora Mossens backe för några år sedan. Den bidrog säkert till att en stor del av skogen sparades och fem av tio höghus ströks från ritbordet.

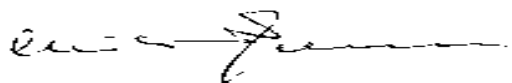
Regeringen har bestämt att **»... senast 2018 ska betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster vara allmänt kända och integreras i ekonomiska ställningstaganden och politiska avvägningar.«**

Stockholms miljöprogram lyfter fram att stadsbyggandet bör **»... ta hänsyn till förutsättningar för biologisk mångfald och ekosystemtjänster.«**

Tänk på det, nästa gång du använder ordet »grönyta«.

Bromma den 29 maj 2019.

Styrelsen för Västerleds Trädgårdsstadsförening,

Christian Reimers
Ordförande
070-586 02 67
info@vasterleds.se